

EMMA STONEX

**MAJAKAN-
VARTIJAT**

Suomentanut Anuirmeli Sallamo-Lavi

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Dylan Thomasin runon *Älä sovinnolla lähde siihen hyvään yöhön*
suomentanut Marja-Leena Mikkola, 1990
Walt Whitmanin runon *Ruohonlehtiä* suomentanut Viljo Laitinen, 1954

Englanninkielinen alkuteos: *The Lamplighters*
Copyright © 2021 Emma Stonex

Suomenkielinen laitos © Kustannusosakeyhtiö Otava, 2022

ISBN 978-951-1-42216-7

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2022

Omistettu IFTS:lle ja KMS:lle

KIRJAILIJAN HUOMAUTUS

Joulukuussa 1900 kolme majakanvartijaa katosi syrjäiseltä majakalta, joka sijaitsee Eilean Mòrin kalliosaarella Ulko-Hebrideillä. He olivat nimeltään Thomas Marshall, James Ducat ja Donald MacArthur. *Majakanvartijat* on saanut innoituksensa tästä tapahtumasta ja on kirjoitettu näiden miesten muistoa kunnioittaen, mutta teos on kuitenkin fiktiivinen, eikä tarinan henkilöillä ole mitään yhteyttä näiden miesten elämään tai luonteeseen.

*Siin' mykkinä me seisottiin,
ja paha aavisteltiin niin,
ovi piti avata, se tiedettiin,
nousta tornin synkkiin uumeniin*

Wilfrid Wilson Gibson, "Flannan Isle"

Kaksi eri miestä; olen ollut kaksi miestä jo niin kauan.

Tony Parkerin romaanista *Lighthouse*

I

1972

1

VAHDINVAIHTO

Kun Jory avaa verhot, joiden takaa paljastuu hailakanharmaa taivas, radiosta tulee puolituttu kappale. Hän kuuntelee uutiset, joissa kerrotaan pohjoisessa bussipysäkiltä kadonneesta työstä, ja hörppii ruskeaa teetä kupista. Äitiparka on suunniltaan – no, mitäpä muutakaan. Lyhyt tukka, lyhyt hame, suuret silmät, sel-laiseksi hän kuvittelee tytön, joka tarvitsee kylmästä. Hän näkee mielessään tyhjän bussipysäkin, jolla jonkun olisi pitänyt seistä läpimärkinä sateesta tai heiluttamassa kättään, ja sitten bussi menee menojaan, eikä sen kuljettaja ole hullua hurskaampi, ja jalkakäytävä kiiltää mustasta sateesta.

Meri on hiljainen ja sen pinta kuin lasia, niin kuin aina myrskyn jälkeen. Jory avaa ikkunan hakasen, ja raikas ilma on melkein käsin kosketeltavaa, syötävän oloista, kun se kilahtelee troolaa-jien kalamajojen välissä kuin jäämöhkäle drinkkilasissa. Mikään ei ole niin kuin meren tuoksu, ei lähimainkaan: suolainen, puhdas, kuin viinietikka, jota säilytetään jääkaapissa. Tänään meri ei päästä ääntäkään. Jory on nähnyt niin raivoavan kuin rasvatyynen meren, voimistuvan aallokon ja peilikirkkaan tyvenen, ulapan jolla vene vyöryy kuin viimeistä päivää ja meri kuohuu niin hurjana ja

päättäväisenä, että mahdotonkin alkaa tuntua mahdolliselta; sillä hetkellä vene on puolivälissä taivasta ja helvettiä tai mitä hyvänsä onkaan jossain korkeuksissa ja lymyää syvimmissä syövereissä. Eräs kalastaja kertoi hänelle taannoin, että merellä on kahdet kasvot. Mies sanoi, että molemmat piti hyväksyä, niin hyvät kuin pahat, eikä kummillekaan saanut koskaan kääntää selkäänsä.

Tänään, pitkän ajan kuluttua, meri on heidän puolellaan. Tänään he tekevät sen.

Hänen vastuullaan on päättää, lähteekö vene liikkeelle vai ei. Vaikka tuuli on suotuisa, ei se välttämättä ole sitä enää kymmeneltä, ja jos satamassa on vaikkapa neljän jalan korkuiset aallot, niin majakan ympärillä hän tietää niiden olevan kymmenen kertaa korkeammat. Mitkä hyvänsä olosuhteet ovatkaan rannassa, majakalla ne ovat kymmenkertaiset.

Uusi majakanvartijaoppilas on parikymppinen, hänellä on viljanväriset hiukset ja paksulinssiset silmälasit. Ne saavat hänen silmänsä näyttämään pieniltä, ja silmät räpsyvät tavalla, joka tuo Jorylle mieleen sahanpurussa pesivän pienen häkkieläimen. Nuorukainen seisoo laiturilla repaleisissa, leveälahkeisissa farkuissaan, joiden rispaantuneet lahkeet ovat vesiroiskeiden tummentamat. Varhain aamusta laiturissa on hiljaista, maitolastia vasta puretaan. Eletään joulun ja uudenvuodenaaton välistä, hyhmäisen pysähtynyttä aikaa.

Jory ja hänen miehistönsä lastaavat pojan tavarat kyytiin – punaisia pahvilaatikoita, joissa on kahdeksi kuukaudeksi vaatetta ja ruokaa, tuoretta lihaa, hedelmiä, oikeaa maitoa eikä maitojauhetta, sanomalehti, teepakkaus sekä Golden Virginia -sätkätupakkaa – ja sitovat ne kannelle ennen kuin peittävät pressulla.

Majakantartijat ilahtuvat: he ovat syöneet säilykelihaa viimeisen kuukauden ja lukeneet samoja uutisia, mistä hyvänsä *Mailin* etusivulla silloin kirjoitettiin.

Aallot viskavat matalaan rantaveteen merilevää, päästelevät lorahtelevia ja ryytäviä ääniä osuessaan veneen kylkiin. Poika kapuaa veneeseen kumipohjaiset kangaskengät litsahdellen ja tavoittelee veneenlaitoja kuin sokea. Toisessa kainalossa hänellä on narulla sidottu paketti – se sisältää kirjoja, kasettisoittimen, C-kasetteja, mitä hyvänsä nuorimies aikaa tappaakseen tarvitseekaan. Hän on luultavasti opiskelija: Tridentiin hakeutuu tätä nykyä paljon opiskelijoita. Hän tekee musiikkia, se on hänen juttunsa. Ajattelee lyhdyn äärellä, että se vasta on elämää. He kaikki tarvitsevat jotain ajanvietettä, varsinkin majakassa – ei koko aika voi ravata portaita ylös alas. Jory muisteli majakantartijaa, hienoa kädentaitajaa, joka tapasi rakentaa laivoja pulloihin; mies käytti kaiken aikansa niiden rakentamiseen, ja niistä tuli kerrassaan upeita. Mutta sitten majakoihin saatiin televisiot, ja tämä taitava majakantartija luopui harrastuksestaan, aivan kirjaimellisesti viskasi koko välineistönsä ikkunasta mereen ja tuijotti töllöä sen jälkeen joka ikisen vapaahetken.

”Oletko tehnyt tätä jo pitkään?” nuorukainen kysyy. Jory vastaa että joo, pidempään kuin sinä olet elänyt. ”En olisi uskonut, että pääsemme lähtemään”, hän jatkaa. ”Olen odottanut tiistaista asti. Pistivät minut kylässä kaivuutöihin, ja ihan kivaa sekin oli, mutta ei niin kivaa että olisin halunnut jatkaa yhtään pidempään. Tähyilin joka päivä merelle ja mietin, pääsenkö tänne ikinä. Oli se vaan saamarinmoinen myrsky. Saas nähdä, millaiseksi elämä majakassa muuttuu, kun tulee seuraava. Myrskystä ei kuulemma tiedä mitään, ennen kuin on nähnyt sellaisen mereltä. Ennen kuin majakka voi romahtaa millä hetkellä hyvänsä alta ja huuhoutua mereen.”

Uudet tulokkaat puhua pulputtivat aina. Jory arveli sen joutu-
tuvan hermoista. Heitä hermostuttaa merimatka, muuttuuko
tuuli, sujuuko rantautuminen, millaisia muut majakanvarti-
jat ovat, tulevatko he juttuun keskenään, millainen majakka-
mestari on. Tämä ei olisi pojan majakka, ei luultavasti koskaan.
Majakanvartijaoppilaita tuli ja meni, he olivat milloin mantereen
puolella ja milloin kalliosaarella, sinkoilivat edestakaisin ympäri
maata kuin flipperin kuulat. Jory oli nähnyt heitä kymmenit-
tään, innokkaina aloittamaan tuon romanttiseksi mieltämänsä
työn, mutta romanttisuus oli siitä kaukana. Siinä ei ollut mitään
ihmeellistä, ei yhtikäs mitään, kolme miestä vain ja paljon vettä.
Vaatii tietynlaista luonnetta kestää elämää jumissa. Yksinäisyyttä.
Eristäytyneisyyttä. Yksitoikkoisuutta. Peninkulmakaupalla pelk-
kää merta, merta ja merta. Ei ystäviä. Ei naisia. Ainoastaan kaksi
muuta miestä päivä toisensa perään, eikä heistä pääse eroon; se
on niin karua että voi tehdä hulluksi.

Vaihtoa voi joutua odottamaan päiväkausia, joskus viikkoja-
kin. Kerran majakanvartija oli odottanut vahdinvaihtoa koko-
naiset neljä kuukautta.

”Sähän tottuu kyllä”, hän sanoo pojalle.

”Toivottavasti.”

”Etkä ole puoliksikaan yhtä suivaantunut kuin se raasu, joka
joutuu jäämään mantereelle.”

Miehet paatin ahterissa tähyilevät alakuloisina merelle, tupa-
koivat ja jupisevat keskenään, imevät sätkää märin sormin. Heistä
voisi maalata synkeän taulun karkein vedoin, paksuilla öljyväreillä.
”Mitä me odotellaan?” yksi heistä huikkaa. ”Pitääkö vuoroveden
vaihtua ennen kuin lähemme liikkeelle?” Heidän joukossaan on
myös mekaanikko, jonka tehtävänä on korjata majakan radio-
vastaanotin. Vahdinvaihtopäivänä olisi oltu tavallisesti yhteydessä
majakkaan jo viisi kertaa, mutta myrsky oli katkaissut yhteyden.

Jory peittää loput laatikoista, käynnistää moottorin, ja he lähtevät satamasta veneen keinahdellessa ja kohoillessa kuin kylpylelu aalloilla. Parvi lokkeja riitelee simpukoiden täplittämällä rantakalliolla; sininen troolari puksuttaa hiljalleen laituriiin. Kun rantaviiva etäännyy, kyyti käy keinuvammaksi, vihreät aallot kasvavat korkeutta, vaahtopäät kuohuvat ja liukenevat pois. Kauempana ulapalla värit tummuvat, meri muuttuu ruskeanvihreäksi ja taivas pahaenteisen harmaaksi, liuskekiven väriseksi. Vesi törmää ja loiskuu keulaan; meren vaahtoiset harjanteet kuohuvat pintaan ja katoavat taas. Jory puraisee hampaittensa väliin sätkän, joka on litistynyt taskussa mutta on vielä joten kuten poltettavissa, ja sytyttää sen. Hän imaisee sätkää katse tiukasti horison-tissa. Kylmä ilma viiltää korvia. Veneen yläpuolella kaartaa valkoinen lintu avaralla, tummanharmaalla taivaalla.

Hän erottaa Maidenin viivana usvan keskellä, sen yksinäisen tornin arvokkaana ja etäisenä. Se on viidentoista meripeninkulman päässä. Hän tietää majakanvartijoiden pitävän siitä, että majakka on tarpeeksi etäällä – eihän kukaan halua jatkuvasti nähdä mannerta ja tulla näin muistutetuksi kodistaan.

Nuorukainen istuu selin menosuuntaan. Kummallinen tapa aloittaa uusi elämänvaihe, Jory tuumii – kääntää selkä tulevalle työpaikalle. Poika rapsuttelee naarmua peukalossaan. Hän näyttää hieman pahoinvoivalta, valmistautumattomalta. Mutta jokaisen merimiehen on opeteltava merimieskävely ihan itse.

”Oletko ollut ennen majakassa, poikaseni?”

”Trevosessa olen ollut. Ja Saint Catherinessa.”

”Mutta et kasuunimajakassa?”

”Ei, en sellaisessa.”

”Se vaatii kovaa kanttia”, Jory sanoo. ”Ja pitää tulla toimeen toisten kanssa, ovatpa he millaisia tahansa.”

”No, tuskin siinä ongelmia tulee.”

”Tuskin. Ja majakkamestarisi on hyvä tyyppi, sillä on aika iso merkitys.”

”Entä muut?”

”Majakanvartijaoppilaan kanssa kannattaa kuulemma olla varpaillaan. Mutta hän on nuori mies niin kuin sinäkin, joten etteköhän te tule juttuun.”

”Mitä hänestä puhutaan?”

Jory hymyili nähdessään pojan ilmeen. ”Ei ole mitään syytä näyttää tuollaista naamaa. Ainahan ihmiset puhuvat, mutta ei kaikki totta ole.”

Meri kuohuu ja velloo heidän allaan, hyökyy mustana, roiskuu ja keikuttaa; tuuli yltyy, pyyhkii veden yli, saa pinnan pisaroimaan ja tekee siihen uurteita. Vesi pärskähtää kokkaa vasten, aallockko käy entistä kovemmaksi ja salamyhkäisen syväksi. Kun Jory oli vasta pikkupoika ja he matkustivat veneellä Lymingtonista Yarmouthiin, hän tapasi kurkkia laidan yli veteen ja hämmästellessä, kuinka varkain meri tuon teki niin ettei juuri huomannutkaan, vaan yhtäkkiä pohja katosi näkyvistä ja maa vajosi, niin että jos veteen putoaisi, joutuisi hetkessä sadan jalan syvyyteen. Siellä olisi nokkakaloja ja silokoirahaita sekä kummallisia, pulleita, kimmeltäviä olioita, joiden pehmeät lonkerot tutkivat ympäristöään lakkaamatta ja silmät olivat kuin sameat marmorikuulat.

Majakka lähestyy ja viiva muuttuu tikuksi, joka kasvaa leveyttä vähä vähältä.

”Siellä se kaunokainen nyt on. Maidenin majakka.”

Nyt he erottavat jo mustana vellovan meren majakan juurella, kuin tumman tahran tai vuosikymmeniä riehuneen rajuilman jättämän arven. Vaikka Jory on lähestynyt paikkaa lukemattomia kertoja, aina tätä Majakoiden ruhtinatarta lähestyessään hän tuntee samaa mitättömyyttä, ehkä jopa hienoista pelkoa, melkein kuin majakka soimaisi häntä. Maiden, tuo viisikymmentä metriä

korkea viktoriaanisen suunnittelun ja rakentamisen taidonnäyte, piirtyy mahtavana vasten taivaanrantaa, uljaana vaaleana linnakkeena, joka on taannut merenkulkijoiden turvallisuuden.

”Tämä kaunokainen on yksi ensimmäisistä majakoista”, Jory sanoo. ”Rakennettu jo 1891. Se tuhoutui kahdesti ennen kuin tuli viimein saatiin sytytettyä. Väitetään, että kovalla säällä kasuunimajakka pitää ääntä, nyyhkii kuin itkevä nainen silloin kun tuuli puhaltaa kivien läpi.”

Harmaan keskeltä alkaa erottua yksityiskohtia – majakan ikkunat, betoniin valettu perusta sekä käyntiovelle johtava kapeiden rauta-askelmien rivistö, jollaista nimitetään koirantikkakaiksi.

”Näkeekö meidät tuolta?”

”Kyllä tähän mennessä.”

Tämän sanoessaan Jory kuitenkin etsii katseellaan miestä, jonka uskoi odottavan heitä jo alhaalla, joko majakkamestaria laivaston univormussaan ja valkoisessa koppalakissaan tai sitten nuorempaa majakanvartijaa huitomassa heille. He olivat tarkkailleet ulappaa aamunkoitosta asti.

Hän tähyilee kuohuvaa merta majakan juurella empivänä ja miettii, onko viisainta mennä keula vai perä edellä ja onko parempi ankkuroida vene vai tyytyä sitomaan se. Jääkylmää vettä ryöppyää pintaa hipovien kivien väleistä; nousuveden aikaan kivet katoavat näkyvistä, laskuvesi puolestaan paljastaa nuo mustina kimmeltävät möhkäleet. Kaikista majakoista Bishop, Wolf ja Maiden ovat vaikeimpia tavoittaa, ja jos niistä pitäisi nimetä kaikkein vaikein, hän valitsisi Maidenin. Merimiesten legendat kertoivat, että majakka oli rakennettu muinaisen merihirviön kivettyneiden leukojen varaan. Kymmenittäin miehiä menehtyi majakkatyömaalle, ja riutalle on ajautunut myös monta reitiltään harhautunutta merenkävijää. Majakoiden ruhtinatar ei pitänyt muukalaisista; se ei toivottanut tulijoita tervetulleeksi.

Mutta Jory odotti edelleen näkevänsä majakanvartijan tai pari. He eivät saisi majakanvartijaoppilasta perille, jollei kukaan tulisi vastaan kasuunille ja auttaisi rantautumisessa. Vene nousi ja laski aallokossa sellaisella vauhdilla, että ensin humahdettiin kymmenen jalkaa alas ja samassa yhtä paljon ylös, ja jos köysi katoaa näkyvistä, se katkeaa ja mies saa kylmän kylvyn. Ikävä juttu, mutta sama pätee kaikkiin majakkatorneihin. Maakravun silmissä meri saattaa vaikuttaa muuttumattomalta, mutta Jory tietää toisin: meri on oikukas ja arvaamaton, ja se vie mennessään, jollei ole tarkkana.

”Missä he ovat?”

Jory tuskin kuulee kaverinsa huutoa meren pauhulta.

Hän näyttää käsimerkein, että he kiertävät toiselle puolen. Poika näyttää pahoinvoivalta. Mekaanikko myös. Joryn pitäisi rauhoitella heitä, mutta hänelläkään ei ole kovin varma olo. Hän on käynyt Maidenilla vuosia, mutta kertaakaan hän ei ole lähestynyt majakkaa sen takapuolelta.

Majakka on täyttä graniittia, ja näin läheltä sen mittasuhteet ovat huikeat. Jory kallistaa päätään ja tähyilee ulko-ovelle, joka on kuusikymmentä jalkaa merenpinnan yläpuolella, jykevää punametallia ja visusti kiinni.

Hänen miehistönsä kutsuu majakanvartijoita karjuen kurkku suorana ja viheltäen kimeästi. Vieläkin korkeammalla, majakkatornin huipun yläpuolella, taivaasta vilkaistaan heidän pientä alustaan, joka heittelehtii avuttomana vedessä. Siellä leijuu sama lintu, joka seurasi heitä rannasta. Se kiertää ja kaartaa toistelllessaan viestiä, jota he eivät ymmärrä. Nuorukainen nojautuu veneenlaitaan ja syöksee aamiaisensa mereen.

Vene nousee ja laskee; he odottavat odottamistaan.

Jory katsoo majakkaa, joka kohooa heidän yllään oman varjonsa tummentamana, eikä kuule tai näe muuta kuin aaltojen

pauhun, vaahtopäiden pärskeet, kivien lorinan ja loiskeen, eikä hän pysty ajattelemaan mitään muuta kuin sitä kadonnutta tyttöä, josta aamulla kerrottiin radiossa, tyhjää bussipysäkkiä ja helittämätöntä kaatosadetta.

2

OUTO TAPAUS MAJAKALLA

The Times, sunnuntai 31. joulukuuta 1972

Tridentin luotsipiirikonttoriin on ilmoitettu, että kolme majakanvartijaa on kadonnut Maiden Rockin majakasta, joka sijaitsee noin viidentoista mailin päässä Land's Endistä lounaaseen. Kadonneet miehet ovat majakkamestari Arthur Black, majakanvartija William ”Bill” Walker ja majakanvartijaoppilas Vincent Bourne. Havainnon teki eilisaamuna paikallinen veneenkuljettaja ja hänen miehistönsä, kun he pyrkivät riutalle toimittamaan uutta majakanvartijaoppilasta ja palauttaakseen herra Walkerin mantereelle.

Toistaiseksi miesten olinpaikasta ei vielä ole tietoa, eikä virallista lausuntoa asiasta ole vielä annettu. Tutkimukset asian selvittämiseksi on aloitettu.

3

YHDEKSÄN KERROSTA

Rantautuminen vie tuntikausia. Kymmenkunta miestä kappaa koirantikkaita ylös suussaan suolan ja pelon maku, korvat jäässä, kädet verinaarmuilla ja kohmettuneina.

Kun he pääsevät ovelle, he toteavat sen lukitukseksi sisäpuolelta. Metalliluukku on suunniteltu kestäämään myrskyävää merta ja hurrikaanin nopeudella puhaltavia tuulia, mutta nyt sen on taivuttava lihasvoiman ja sorkkarautojen edessä.

Jälkeenpäin yksi miehistä saa rajun tärinäkohtauksen, on hikinen ja kalmankalpea, mikä johtuu osittain uupumuksesta ja osittain siitä pahan aavistuksesta, jonka valtaan hän joutui, kun Jory Martinin venettä ei tultu vastaan tai oikeastaan jo heti kun luotsipiirikonttorista oli saatu määräys lähteä majakalle.

He menevät kolmisiin torniin. Siellä on pimeää ja haisee tunkkaiselta, asutulta, niin kuin yleensä haisee merimajakoissa, joiden ikkunat on teljetty umpeen. Varastossa ei ole paljonkaan nähtävää: hämärän keskeltä erottuu epämääräisiä möhkäleitä – köysivyyhtejä, uimaliivit, ylösalaisin käännetty jolla. Penkomi-sen jälkiä ei näy.

Majakkanvartijoiden öljykangastakit roikkuvat varjoissa kuin kalat koukuissa. Heidän nimiään huudetaan katon kulkuaukosta, ja äänet kaikuivat portaikossa:

Arthur. Bill. Vincent. Vince, oletko siellä? Bill?

Elävien äänet halkovat hiljaisuutta aavemaisella tavalla; hiljaisuus on tymäkkää, kohtuuttoman kovaäänistä. Miehet eivät odota vastausta. Luotsipiirikonttorista oli sanottu, että tämä olisi etsintä- ja pelastustehtävä, mutta nyt kyllä etsittiin ruumiita. Kukaan ei enää usko, että miehet olisivat paenneet tornimajakasta. Ovi oli lukittu. He ovat jossain täällä, majakan sisällä.

Kuljettakaa heidät vaivihkaa pois, Tridentistä oli ohjeistettu. Tehkää se vähin äänin. Etsikää venemies, joka osaa pitää tiedon omanaan; älkää tehkö siitä numeroa; kenenkään muun ei tarvitse tietää yhtään mitään. Ja varmistukaa siitä, että majakanvalo on kunnossa. Muistakaa nyt luojaan tähden varmistaa asia.

Kolme miestä kapuavat, yksi toisensa jälkeen. Seuraavassa kerroksessa seinänvierusta on täynnä merkinantovälineistöä, sytytyspanoksia ja sumutykin patruunoita. Taistelun jälkiä ei näy. Jokainen heistä ajattelee kotiaan, vaimoiaan, lapsiaan, sikäli kuin niitä on, kotilieden lämpöä ja kosketusta selässään, kun vaimo kysyy: ”Oliko rankka päivä, kulta?” Kasuunimajakka ei ole mikään perheiden paikka. Se on vain kolmen miehen paikka: kolmen majakanvartijan, jotka lojuvat siellä jossain, kuolleina. Mistä ruumiit löytyvät? Kuinka pitkälle niiden mätäneminen on edennyt?

He nousevat kolmanteen kerrokseen, jossa sijaitsevat valopetrolisäiliöt, ja sitten neljänteen, joka on polttoöljyn säilytyspaikka. Joku huikkaa taas, kutsuu miehiä nimeltä yhtä paljon estääkseen piinaavaa hiljaisuutta paisumasta sietämättömäksi kuin muista syistä. Mikään ei viittaa siihen, että miehet olisivat paenneet paikalta tai että nämä ylipäätään olisivat poistuneet majakasta.

Öljyvarastosta seuraavaan kerrokseen noustessa katse kiinnittyy messinkiseen kaiteeseen, joka jatkuu sisäseinällä portaikon viertä aina soihdulle saakka. Kaide kiiltää. Majakanvartijat ovat eriskummallista sakkia, heitä kun yksityiskohdat asuinoloissa jaksavat kiinnostaa siinä määrin että he kiillottavat, putsaavat ja puunaavat nurkkia lakkaamatta. Majakkaa puhtaampaa paikkaa saa etsiä. Miehet silmäilevät messinkikaidetta tutkivasti, mutta sormenjälkeäkään ei näy; majakanvartijat eivät halua koskea kaiteeseen, jotta se pysyy siistinä. Toki, jos joku heistä olisi kiirehtinyt portaissa, kompuroinut ja tarrannut kaiteeseen äkisti, olisi unohtanut itsensä jonkin kammottavan tapahtuman tähden... mikään ei kuitenkaan viittaa sellaiseen.

Miesten hidas askellus on kuin rummunpauketta, joka edeltää kuolemantuomion täytäntöönpanoa, matalaa ja hellittämätöntä. He kaihoavat jo päästä paattinsa turviin, kohti maata.

Sitten he tulevat keittiöön. Halkaisijaltaan tila on kaksitoista jalkaa, ja sen keskellä on majakan massiivisen painorakennelman punnus. Seinään on upotettu kolme kaappia, joissa on purkkikaupalla säilykkeitä siisteissä kasoissa: ruskeita papuja, härkäpapuja, riisiä, keittoa, lihaliemikuutioita, purkkilihaa – nautaa ja sikaa – sekä maustekurkkuja. Työtasolla on avaamaton lasipurkki nakkimakkaroitaa, täpösen täyteen tungettu. Ikkunan luona on pesuallas – punaisesta hanasta tulee sadevettä, hopeanvärisestä juomavettä – ja sen vieressä on kuivumaan jätetty tiskivati. Nahistunut sipuli on jäänyt sisä- ja ulkoseinän väliin tilaan hyllylle, jota majakanvartijat pitävät ruokakomeronä. Pesualtaan yläpuolella roikkuu peilikaappi, joka toimittaa heidän kylpyhuoneensa virkaa: sieltä miehet löytävät hampasharjansa, kampansa, pullon Old Spicea ja toisen Tabacia. Vierisessä kaapissa sijaitsevat ruokailuvälineet, lautaset ja kupit, kaikki järjestyksessä ja juuri niin siisteissä riveissä kuin saattaa

odottaakin. Seinäkello on pysähtynyt osoittamaan varttia vaille yhdeksää.

”Miksi tuo –?” sanoo viiksekäs mies.

Pöytä on katettu, mutta ateria on jäänyt syömättä. Se on katettu kahdelle, ei kolmelle. Kaksi lautasta, kummankin vieressä haarukka ja veitsi. Kaksi tyhjää juomakuppia. Suolaa ja pippuria. Sinappituubi ja puhdistettu tuhkakuppi. Pöytätaaso on laminaattia, puolikuun muotoinen, ja se sopii mukavasti punnuskotelon ympärille. Sen alla on pieni penkki ja kaksi tuolia, joista toisesta istuinpehmuste tunkee ulos ja toinen on vinossa kuin tuolilla istunut henkilö olisi joutunut nousemaan kiireesti.

Miehistä se, jolla on sivujakausta päässään, kurkistaa uuniin varmistukseksi, ettei siellä ole mitään kypsymässä, mutta uuni on tyhjä ja kylmäkin. Ikkunan lävitse kuuluu meren huokailu kivikkoa vasten.

”Menee yli ymmärryksen”, hän toteaa ja pukee näin sanoiksi heidän kaikkien kolmen pahaenteiset aavistukset.

Miehet vilkaisevat kattoa.

Siinäpä se, kun ei majakassa pääse mihinkään piiloon. Jokaisessa huoneessa, alhaalta ylös saakka, punnuskotelolta seinään on vain kahden askelen mitta.

Sitten he nousevat makuuhuoneeseen. Kolme kaarevaa makuulaveria reunustaa seinää, ja jokaisen verho on vedetty syrjään. Vuoteet on sijattu huolellisesti, lakanat pedattu tiukkaan, tyyntä ja kamelinväriset huovat pinottu vuoteiden jalkopäähän. Niiden yläpuolella on kaksi lyhyempää punkkaa vieraita varten sekä tikapuut kiipeämistä varten. Portaiden alapuolella on varastotilaa, joka on peitetty verhoilla. Sivujakausmies vetää verhot auki hengitystään pidättäen, mutta verhojen takaa paljastuu vain lehmännahkatakki ja kaksi paitaa vaatepuissa.

Seitsemännessä kerroksessa he ovat sadan jalan korkeudella

merenpinnasta. Olohuoneessa on televisio ja kolme vanhaa, kulunutta nojatuolia. Tuoleista kookkaimman vieressä lattialla on kuppi, jonka pohjalla on tilkka kylmää teetä; siinä on arvatenkin majakkamestarin paikka. Mutta ehkä majakkamestari kohta laskeutuu heidän luokseen yläkerrasta, jossa on ollut puhdistamassa lyhtyä. Toisetkin ovat siellä lehterillä. Miehet pahoittelevat, etteivät ole kuulleet heidän tuloaan.

Myös olohuoneen seinäkello näyttää samaa aikaa, sekin on pysähtynyt. Varttia vaille yhdeksän.

Pariovista pääsee kahdeksannen kerroksen huoltotilaan. Siellä vainajat mahdollisesti olisivat saattaneet olla – onkalosta haju ei olisi päässyt leviämään muualle. Mutta aivan kuin he olivat jo ounastelleetkin, tila oli tyhjä. Tornin oli nyt tutkittu läpikotaisin. Jäljellä oli enää valokoku. Yhdeksän kerrosta oli tutkittu, ja ne yhdeksän kerrosta olivat tyhjiä. Miehet kapuavat majakan huipulle ja näkevät edessään Maidenin soihdun, valtavan kaasuytimen; sitä ympäröivät linssit, jotka olivat hauraita kuin linnunsiivet.

”Selvän teki. He ovat poissa.”

Haituwaitiset pilvet leijuvat taivaanrannassa. Tuuli yltyy, vaihtaa suuntaa, viskoo valkoisia reunuksia merestä nousevien aaltojen harjalle. On kuin nuo majakanvartijat eivät olisi milloinkaan edes olleet koko paikassa. Tai sitten he olivat kavunneet tornin huipulle ja yksinkertaisesti lentäneet tiehensä.